

**PROCEEDINGS OF
THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE
CONFERENCE**

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ ТА
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМ
В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ**

**TRANSFORMATION OF THE TAX AND
ACCOUNTING AND ANALYTICAL SYSTEMS
IN THE CONTEXT OF MODERN CRISIS PHENOMENA**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ
ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЇ**

20 травня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ
УНІВЕРСИТЕТ ARTIFEX (М. БУХАРЕСТ, РУМУНІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ (М. СУЧАВА, РУМУНІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ «МВ» (М. БЕЛГРАД, СЕРБІЯ)
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ОСВІТА, НАУКА, ІННОВАЦІЇ»

Трансформація податкової та обліково- аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЇ**

**м. Чернівці (Україна)
20 травня 2021 року**

УДК 336.221.4:657.1
Т 65

Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці (Україна, 20 травня 2021 р. – Чернівці: Технодрук, 2021. – 379 с.

В умовах цифрової економіки трансформація податкової та обліково-аналітичної систем виступає одним із ефективних стратегічних інструментів формування сучасної економічної моделі України.

У збірнику висвітлено світовий досвід щодо формування податкового законодавства та відповідальності суб'єктів господарювання за його порушення. Наведено та оцінено стратегії розвитку підприємств в умовах нестабільної економіки країн. Досліджено напрями трансформації фіскальної політики України та формування обліково-аналітичного забезпечення ефективного управління діяльністю підприємств. Розкрито значення та використання інноваційних технологій та інструментів для забезпечення конкурентоспроможності компаній в умовах глобалізації та впливу пандемії Covid 19. Окреслено проблеми та перспективи підготовки майбутніх конкурентоспроможних фахівців економічного профілю.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями. Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться даною тематикою.

Відповідальні за випуск: С.Д. Лучик, К.Л. Багрій

Комп'ютерний дизайн
і макетування: С.Н.Ткачук

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2021
© Технодрук, 2021

Підписано до друку 17.05.2021 р.

Зміст

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА: АДАПТАЦІЯ ДО СВІТОВОЇ ПРАКТИКИ

Микола Боднарський

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ
ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 21

Юрій Ковтуненко, Валерія Самсонова

МЕТОДИ ПОКАРАННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІЗНИХ
ДЕРЖАВ 24

Олена Новосьолова, Світлана Рудик

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ 28

Ольга Селезньова

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА
ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА 31

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

GHENADIE STOBANU, KONON BAGRII

ORGANIZATION SYSTEM OF STRATEGIC MANAGEMENT ACCOUNTING
OF BUSINESS ENTITIES IN CONDITIONS UNDER THE TERMS OF
COUNTRY'S UNSTABLE ECONOMY 37

MANFRED KROISS, NATALIYA MAKSYMIIUK

EFFECT OF COVID-19 PANDEMIC ON HOSPITALITY INDUSTRY 40

Ірина Антохова, Віта Биндю

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ
НЕСТАБІЛЬНОСТІ. 44

Анатолій Бержанір

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ У СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА 46

Інна Бержанір

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ 49

ВАЛЕНТИНА ХОДЗИЦЬКА
НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ239

Володимир Шалімов, Валерій Решетов
ВРАХУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ СТИМУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ПРИНЦИПАХ
ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ243

НАТАЛІЯ ШАЛІМОВА
АУДИТ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ: ОЦІНЮВАННЯ
ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА
ВРАХУВАННЯ В МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ247

РУСЛАНА ШУРПЕНКОВА
БЕНЧМАРКІНГ ЯК МЕТОД АНАЛІЗУ250

*МАРКЕТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
КОМПАНІЙ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ*

ОЛЕНА БОЗУЛЕНКО
РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗИ255

АННА ДОРЕНСЬКА, ДАР'Я ВАКУЛЕНКО
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФОРОВОГО МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.258

ТРИНА ЛОШЕНЮК, ОКСАНА ЛОШЕНЮК
УПРАВЛІННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯМ ТОВАРІВ ПІДПРИЄМСТВ НА
РИНКУ260

ВАЛЕНТИН НІКУЛЬЧА
CRM-СИСТЕМИ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ263

ВІКТОРІЯ ХМУРОВА, АНАСТАСІЯ УЩАПІВСЬКА
МАРКЕТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЙ В УМОВАХ КРИЗОВИХ
ЯВИЩ266

ЮРІЙ ЧАПЛІНСЬКИЙ
СПОСОБИ ВІДОБРАЖЕННЯ ВИТРАТ ПРОГРАМИ ЛОЯЛЬНОСТІ270

ЛАРИСА ЧЕРЧИК, АНЖЕЛІКА ЛАЖНІК
ЧИННИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ТУРИСТИЧНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ВРАЖЕНЬ274

*ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЯК ВАГОМИЙ ЧИННИК УДОСКОНАЛЕННЯ
БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ*

СВІТЛАНА ВЛАСЮК, ЛІЛІАНА КАЛЮЖНА
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЯК МОЖЛИВІСТЬ
ПРОРИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ278

Світлана Власюк, к.е.н., доцент
Ліліана Калюжна, магістрантка,
Уманський національний університет садівництва,
м.Умань

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЯК МОЖЛИВІСТЬ ПРОРИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ

Цифровізація торкається майже всіх сфер суспільства та має прямий вплив на діяльність діючих підприємств. Проте, завдяки новітнім технологіям підприємства в даний час стикаються з величезними змінами у своїй діяльності. На жаль, точний характер цих змін досі незрозумілий, оскільки більшість існуючих досліджень були проведені на початкових етапах цифрової трансформації, а наявні наукові публікації – фрагментовані.

Дослідженням загальних теоретичних засад цифрової модернізації в перехідних економіках та проблемами їх адаптації цифрового простору приділяють увагу: А. Бабкіна, О. Вишневський, В. Геєць, В. Гройсман, Н. Краус, П. Курп'янський, Н. Норіц, А. Станкевич, В. Фіщук та ін. Активізація процесу цифрової модернізації економічних відносин з метою підвищення економічного зростання є важливою проблемою.

Електронна торгівля увійшла в повсякденне життя відносно недавно, але дуже стрімко зайняла вагому частку на багатьох товарних ринках. Ще десять років тому сфера покупок в Інтернеті охоплювала тільки певний спектр товарів, а здійснювали їх переважно представники молодого покоління, але вже нині, інструментами електронної торгівлі в тому чи іншому вигляді користується більша частина населення кожної розвиненої країни. Більш того, інструменти, які кожному громадянину надає цифровізація, докорінно змінюють безліч сфер підприємницької діяльності, а саме від надання банківських послуг до приватного репетиторства та роздрібною торгівлі [1].

Цифрова трансформація охоплює дії щодо організації діяльності, ланцюжки створення вартості та послуги післяреалізаційного обслуговування товарів (робіт, послуг), чим залучає більшу кількість покупців завдяки розширеному використанню показників, даних та аналітики. Більшість компаній з виробничих процесів у всьому світі уже визнають значимість цифрової трансформації в тій чи іншій мірі, причому багато хто вже активно використовує передові технології. Однак сьогодні багато компаній схильні зосереджувати свої зусилля лише на технологіях, не враховуючи повного організаційного впливу. Лише невеликий відсоток (від 5 до 8 відсотків) виробничих підприємств готові до програми цифрової трансформації.

У вузькому розумінні цифровізація розглядається як процес створення на різних рівнях економіки інформаційно-цифрових платформ і операторів, що супроводжується перетворенням інформаційно-комунікаційних технологій в технології широкого використання та характеризується активним використанням та впровадженням цифрових технологій зберігання, обробки та передачі інформації в усі сфери людської діяльності, і це відповідає першому та другому рівням цифрової економіки [2].

В широкому розумінні цифровізація економіки пов'язана вже як зі зміною природи виробничих або економічних відносин, так із зміною безпосередньо виробничих сил та факторів виробництва внаслідок втілення проривних технологій, роботизації, створення кіберфізичних структур, що відповідає всім трьом рівням цифрової економіки [3] (рис. 1).

Під цифровою економікою (англ. "digital economy") розуміють економіку, що базується на цифрових комп'ютерних технологіях. Варто зауважити і той факт, що все частіше цифрова економіка переплітається з традиційною економікою, роблячи чітке розмежування складнішим. Діджиталізацію/цифровізацію тлумачимо як виробництво, продаж й постачання продуктів через комп'ютерні мережі. Виробництво і розподіл продукції, робіт/послуг в цифровій економіці – це інформація й способи її передачі, Інтернет-технології, мережеві зв'язки та відповідна інфраструктура, знання, інновації, синергетичні ефекти [4].

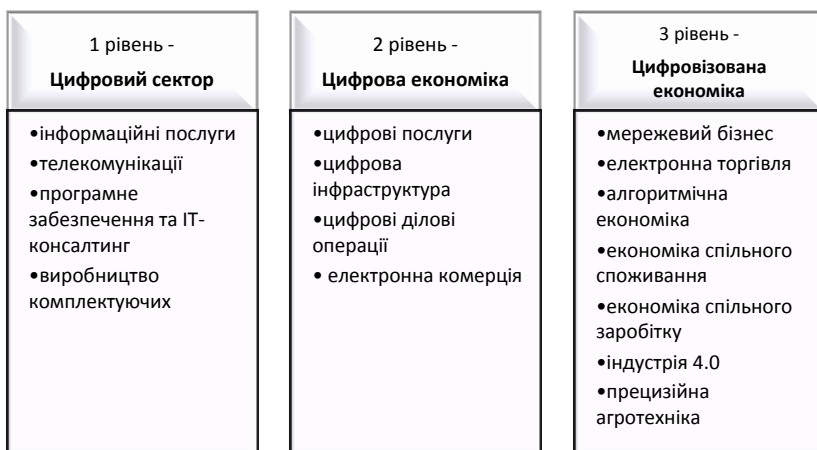

Рис. 1. Рівні цифрової економіки

У технологічному аспекті цифрову економіку визначають чотири тренди: мобільні технології, бізнесаналітика, хмарні обчислення і соціальні медіа; в глобальному плані – соціальні мережі, такі як Facebook, YouTube, Twitter, LinkedIn, Instagram та ін. За останні роки активний розвиток отримали й такі Інтернетзалежні ринки як: туризм, ігри і кіберспорт, медіа та банківські послуги. На сьогодні ці ринки сумарно становлять близько 50 % від загального обсягу електронної комерції. Поступова цифровізація масового сегмента змінює характер on-line споживання. У сегменті туризму і подорожей яскравим є перехід від on-line бронювання квитків до повноцінного вибору, порівняння і оплати турів. В сегменті банківських послуг – особисті кабінети замінюють стояння в черзі до каси банку з метою оплати комунальних

платежів, поповнення телефону, оплати по кредитах тощо [5, с. 173–177].

Очевидно, що цифровізація економічних відносин підприємств в умовах кризи виступає можливістю суттєвого розвитку підприємств. Однак для цього будуть необхідні цілеспрямовані зусилля, які включають підготовку робочої сили, впровадження відповідної ІТ-інфраструктури та коригування бізнес-процесів. Багато існуючих на даний час систем управління створюють перешкоди для цифрового прогресу. Часто ієрархічна структура управління, слабе керівництво управління змінами співробітників та організаційні перекоси створюють штучні бар'єри для інформації, перешкоджаючи прийняттю рішень і, зрештою, гальмуючи ефективність бізнесу.

Отже, для ефективного впровадження цифровізації в сучасні підприємства необхідно оцінити власну організаційну здатність, використовуючи фактори цифрової трансформації, провести маркетингове дослідження ринку з визначенням власної ніші, розробити методи зміни робочого процесу тощо.

Список використаних джерел:

1. Січкаренко К.О. Цифровізація як фактор змін у міжнародних економічних відносинах. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип.3 С. 30-34.
2. Bukht R., Heeks R. (2018) Defining, Conceptualising and Measuring the Digital Economy. *International Organisations Research Journal*, vol. 13, no 2, pp. 143–172 (in English). DOI: 10.17323/1996-7845-2018-02-07.
3. Хандій О.О., Шамілева Л.Л. Вплив цифрових трансформацій на економіку та сферу праці: соціально-економічні ризики та наслідки. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 3(57). С. 181-188.
4. Краус Н.М., Краус К.М. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій. *Інтелект XXI*. 2018. № 1. С. 211-214.
5. Норец Н.К., Станкевич Н.К. Цифровая экономика : состояние и перспективы развития / *Инновационные кластеры в цифровой экономике: теория и практика* : труды научно-практической конференции с международным участием 17–22 мая 2017 года / под ред. д-ра экон. наук, проф. А. В. Бабкина. – СПб. : Изд-во Политехн. ун-та, 2017. С. 173–179.

Svitlana Vlasyuk, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Liliana Kalyugna, Master Degree Student,
Uman National University of Horticulture,
Uman

DIGITALIZATION OF ECONOMIC RELATIONS AS A POSSIBILITY OF BREAKTHROUGH DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN A CRISIS

The article considers the main problems of digitalization implementation and its direct impact on the activities of existing enterprises. It is noted that in a narrow sense, digitalization is seen as a process of creating information and digital platforms at different levels of the economy and is characterized by the active introduction of digital technologies. In a broad sense, the digitalization of the economy is associated with a change in the nature of production or economic relations, as well as a change in direct production forces and factors of production. It is offered to estimate own organizational ability, using factors of digital transformation, to carry out

marketing research of the market with definition of own niche, to develop methods of change of working process, etc.

Ірина Готинчан, к.ф.-м.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ВЕКТОРІВ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Світ вступив у нову епоху цифрової глобалізації, яка визначається безперервними потоками даних, які містять інформацію, знання, ідеї та інновації. Цифровізація стає найважливішим фактором економічного зростання економіки будь-якої країни і взагалі є сучасним трендом розвитку. Використання цифрових технологій у реальному секторі економіки є запорукою інноваційного розвитку як окремого підприємства, так і держави в цілому.

Цифровізація стрімко проникає в повсякденне життя людей, надаючи нові можливості для всіх секторів економіки України у розрізі модернізації методів роботи та управління, змінюючи виробничі процеси, канали реалізації та способи взаємодії з постачальниками та покупцями.

Проблемам впровадження цифрової економіки в світі та в Україні присвячено багато наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених-економістів, серед яких роботи Б. Ван Арка, Д. Енгельбарта, Дж. Ліклайдера, Р. Ліпсі, Д. Стігліца, О. Вишневського, І. Карчева, С. Коляденко, Н. Крауса, В. Ляшенко, В. Фіщука та багато інших. Значну увагу економісти зосередили на висвітленні тенденцій розвитку цифрової економіки, її постійному збільшенні у структурі ВВП провідних економік світу, на сучасних процесах цифрової трансформації економіки.

Метою дослідження є визначення ролі цифровізації в загальній системі соціально-економічних відносин та підвищенні конкурентоспроможності країни.

Застосування цифрових технологій у виробничих процесах ставить ряд викликів, пов'язаних з обробкою даних, вибором та налаштуванням алгоритмів керування, оцінювання ефективності розробленої системи. Процес інтеграції цифрових технологій потребує комплексного підходу, який передбачає дослідження технологічного процесу, вибір технічних засобів, а також забезпечення взаємодії між системою керування, вимірювальними пристроями й виконавчими механізмами.

Загальною метою цифровізаційних процесів в економіці є перебудова виробництва у більш гнучке та пристосоване до реалій сьогодення, що підвищує конкурентоспроможність держави у "цифровому світі". Цифровізація є засобом одержання очікуваного результату, який відповідає вимогам та потребам суспільства і влаштовує виробників та власників бізнесу щодо можливостей отримання високих прибутків.